

Nastroje na rynku pracy w pierwszej połowie stycznia

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Sytuacja w zakładach pracy.....	1
Oceny	1
Przewidywania.....	4
 Poczucie zagrożenia bezrobociem.....	 6
 Sytuacja na lokalnych rynkach pracy.....	 9

Centrum Badania Opinii Społecznej od prawie 30 lat regularnie bada kwestie związane z rynkiem pracy w Polsce. Osoby pracujące zarobkowo pytamy o ocenę obecnej sytuacji w ich zakładach pracy oraz o przewidywania dotyczące tego, jak będzie się ona kształtować w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy. Badamy też ich poczucie zagrożenia bezrobociem i pewności utrzymania obecnej pracy. O opinię na temat sytuacji na lokalnych rynkach pracy prosimy wszystkich dorosłych respondentów. Ze względu na trwający stan epidemii styczniowy sondaż z serii „Aktualne problemy i wydarzenia” przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode¹.

SYTUACJA W ZAKŁADACH PRACY

Oceny

W pierwszej połowie stycznia, podobnie jak w całym poprzednim roku, większość (57%) pracujących zarobkowo pozytywnie oceniła obecną sytuację w swoich zakładach pracy, przy czym połowa (50%) opisała ją jako „dobrą”, a tak jak przed miesiącem zaledwie 7% uznało ją za „bardzo dobrą”. Trzech na dziesięciu pracujących (30%) określiło sytuację w swoim miejscu pracy jako „ani dobrą, ani złą”. Co dziesiąty (10%) respondent stwierdził, że sytuacja ta jest „zła”, jednak tylko co setny (1%) ocenił ją jako „bardzo złą”, a reszta (9%) uznała ją za po prostu „złą”. Trzech na stu pytanych (3%) nie potrafiło zająć jednoznacznego stanowiska w tej kwestii.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (381) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

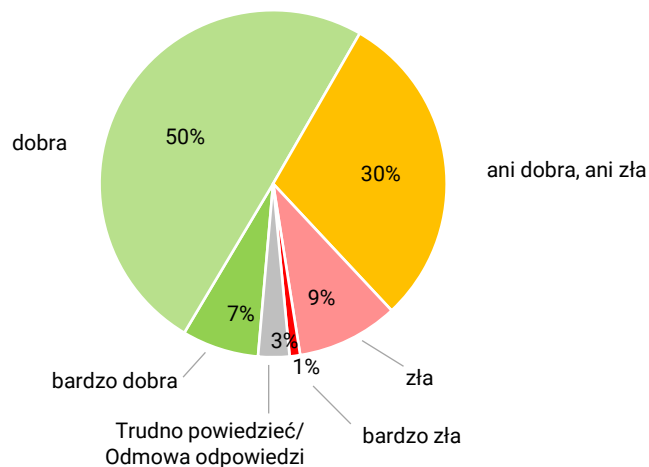
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadającym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadającym od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 3 do 13 stycznia 2022 roku na próbie liczącej 1135 osób (w tym: 46,4% metodą CAPI, 33,1% – CATI i 20,4% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=633)

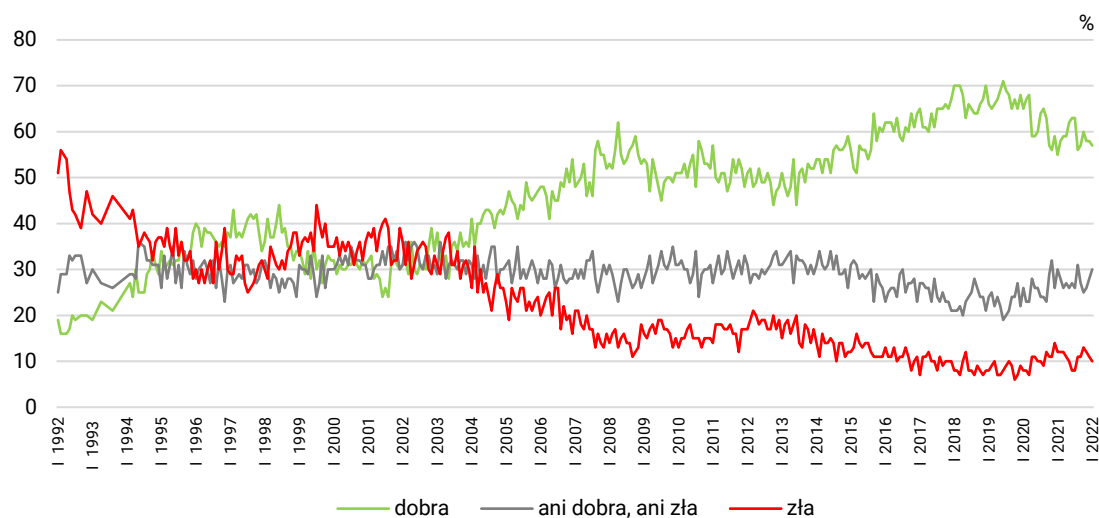
Od pierwszej dekady grudnia oceny sytuacji w zakładach pracy praktycznie się nie zmieniły. Nieznacznie ubyło pracujących zarobkowo oceniających ją pozytywnie (spadek z 58% do 57%) i negatywnie (spadek z 11% do 10%), a przybyło twierdzących, że sytuacja w ich zakładach pracy jest „ani dobra, ani zła” (wzrost z 28% do 30%).

TABELA 1

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów pracujących zarobkowo* według terminów badań													
	2021												2022	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	
	N*	623	650	636	620	639	685	649	642	669	649	610	601	633
	w procentach													
– dobra	55	58	59	59	62	63	63	56	57	60	58	58	57	
– ani dobra, ani zła	30	28	26	27	26	27	26	31	27	25	26	28	30	
– zła	12	12	12	11	10	8	8	11	11	13	12	11	10	
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	3	2	3	3	2	2	3	3	5	3	4	2	3	

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

RYS. 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?*
Czy jest ona:

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo. Pominęto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Oceny obecnej sytuacji w zakładach pracy wyraźnie różnicuje sektor własności (zob. tabelę aneksową 1). Najlepiej oceniają ją pracownicy spółek właścicieli prywatnych i państwa, z których 68% uważa ją za dobrą, a tylko 9% za złą. Mniej pozytywnych ocen, choć znacznie więcej niż wśród pozostałych badanych (61%), jest w grupie pracujących w sektorze prywatnym poza rolnictwem, także wśród nich jedynie 9% uważa, że sytuacja w zakładzie pracy jest zła. W grupie pracowników instytucji, urzędów lub zakładów całkowicie państwowych, samorządowych lub publicznych, w tym także jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, pozytywne oceny aktualnej sytuacji w zakładzie pracy wystawia niespełna połowa (49%), a co dziesiąty (10%) ocenia ją źle. Najmniej opinii pozytywnych, tak jak w poprzednich miesiącach, wyrażają w tym względzie osoby pracujące w indywidualnych gospodarstwach rolnych (34%), a niemal co czwarty z nich (23%) uważa, że sytuacja w miejscu pracy jest obecnie zła. Tak jak poprzednio najczęstsze wśród nich są opinie, że sytuacja ta jest „ani dobra, ani zła” (43%).

Warto też dodać, iż wyraźnie gorzej niż pracownicy najemni sytuację w swoim miejscu pracy oceniają pracujący na własny rachunek – zarówno rolnicy indywidualni, jak i osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Zaledwie 36% rolników i 39% przedsiębiorców wystawia jej oceny pozytywne, a co piąty z nich (po 20%) ocenia ją źle.

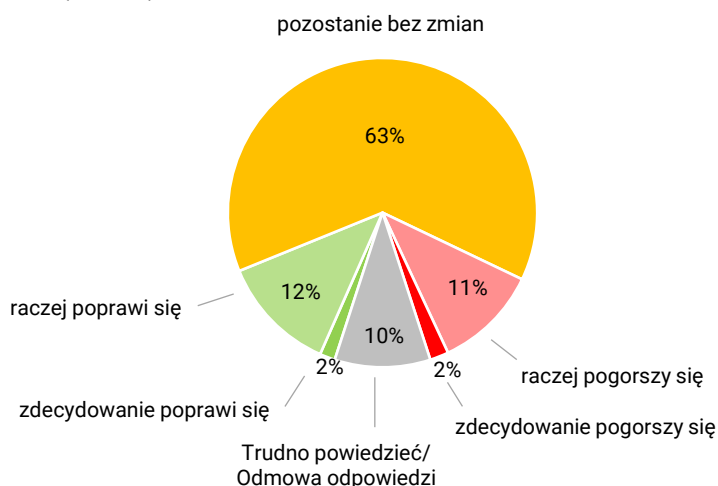
Przewidywania

W pierwszej połowie stycznia blisko dwie trzecie (63%) pracujących zarobkowo przewidywało, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich zakładach pracy się nie zmieni. Wśród pozostałych nieznacznie więcej osób spodziewało się jej poprawy (14%) niż pogorszenia (13%). Warto dodać, iż zdecydowaną zmianę sytuacji prognozowało łącznie 4% pytaných (2% oczekujących poprawy i kolejne 2% spodziewających się pogorszenia).

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=633)

W stosunku do poprzedniego badania zmniejszył się optymizm w przewidywaniach dotyczących sytuacji w zakładach pracy w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy. O 4 punkty procentowe ubyło pracujących zarobkowo uważających, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich zakładach pracy się poprawi, a o 3 punkty przybyło przekonanych, że sytuacja się nie zmieni. W porównaniu z pierwszą dekadą grudnia nieznacznie (o 1 punkt procentowy) zmniejszył się odsetek spodziewających się pogorszenia, a więcej (wzrost o 2 punkty procentowe) badanych nie potrafiło ocenić, jak w ciągu najbliższego roku będzie wyglądała sytuacja w ich miejscu pracy.

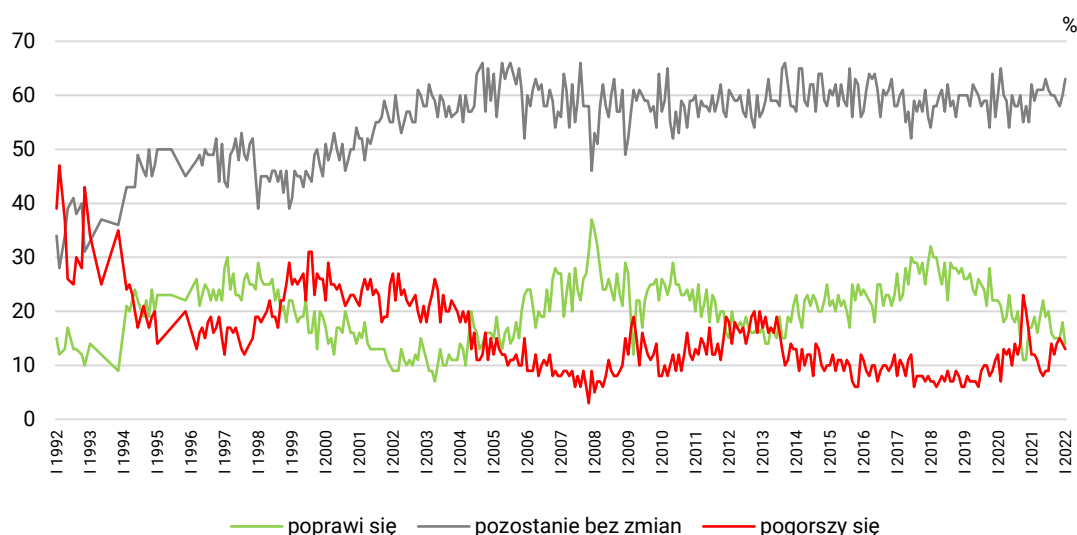
TABELA 2

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów pracujących zarobkowo* według terminów badań													
	2021												2022	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	
	N*	623	650	636	620	639	685	649	642	669	649	610	601	633
	w procentach													
– poprawi się	17	19	16	19	22	19	20	16	15	15	15	18	14	
– pozostanie bez zmian	62	59	61	61	61	63	61	60	60	59	58	60	63	
– pogorszy się	12	12	11	9	8	9	9	14	12	14	15	14	13	
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	9	10	12	11	9	9	10	11	13	12	12	8	10	

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

CBOS

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:

* Odpowiedzi respondentów pracujących zarobkowo. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Prognozy dotyczące rozwoju sytuacji w zakładach pracy respondentów w ciągu najbliższego roku od momentu badania najbardziej różnicuje ocena stanu aktualnego. Im gorzej badani oceniają obecną sytuację w swoich zakładach pracy, tym częściej wyrażają przekonanie, że w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy sytuacja w nich się pogorszy, i odwrotnie – im lepsze oceny stanu aktualnego, tym częstsze przewidywanie poprawy. Ponadto wśród uważających aktualną sytuację za dobrą lub za ani dobrą, ani złą w zdecydowanej przewadze są badani przewidujący w ciągu najbliższego roku utrzymanie *status quo* (odpowiednio 70% i 64%), natomiast większość (54%) oceniających ją źle uważa, że w przyszłości sytuacja jeszcze się pogorszy.

TABELA 3

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku, sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:		
	dobra	ani dobra, ani zła	zła
	procentowanie w kolumnach		
– poprawi się	18	9	7
– pozostanie bez zmian	70	64	36
– pogorszy się	5	16	54
Trudno powiedzieć/Odmowa odpowiedzi	8	11	3

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin (N=633)

Prognozy sytuacji w zakładach pracy różnicuje też sektor własności, przy czym największym pesymizmem wyróżniają się pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych, z których aż 28% uważa, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich miejscu pracy się pogorszy, a tylko 8% spodziewa się poprawy. Biorąc pod uwagę grupy zawodowe, można natomiast zauważyć, iż na tle pracowników najemnych ponadprzeciętnym pesymizmem wyróżniają się osoby prowadzące działalność na własny rachunek: wśród rolników indywidualnych 26% spodziewa się w ciągu nadchodzących dwunastu miesięcy pogorszenia sytuacji, a tylko 9% oczekuje poprawy, natomiast wśród prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą pesymistów jest aż 30%, a optymistów – 14% (zob. tabelę aneksową 2).

Warto też dodać, iż w porównaniu z poprzednim miesiącem², wyraźnie zmniejszył się poziom optymizmu wśród pracujących zarobkowo badanych z wykształceniem średnim lub zasadniczym zawodowym, osób z grup wiekowych 25–34 lata oraz 55–64 lata, robotników niewykwalifikowanych i pracowników usług.

POCZUCIE ZAGROŻENIA BEZROBOCIEM

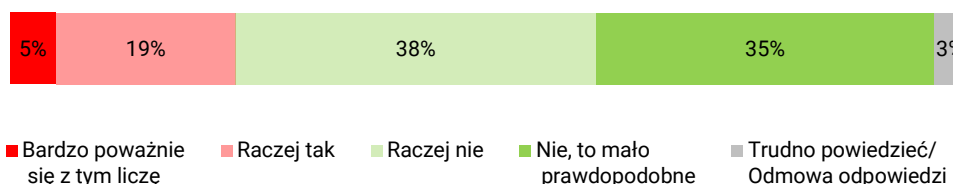
W pierwszej połowie stycznia możliwość utraty obecnej pracy brała pod uwagę blisko jedna czwarta (24%) pracujących zarobkowo, przy czym co dwudziesty (5%) deklarował, że bardzo poważnie się z tym liczy. Ponad jedna trzecia (35%) pytanych uznała to za mało prawdopodobne, a 38% respondentów raczej nie brało tego pod uwagę. Trzech na stu (3%) nie potrafiło jednoznacznie określić się w tej kwestii.

² Zob. komunikat CBOS „Nastroje na rynku pracy w pierwszej dekadzie grudnia”, grudzień 2021 (oprac. B. Badora).

CBOS

RYS. 5. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?

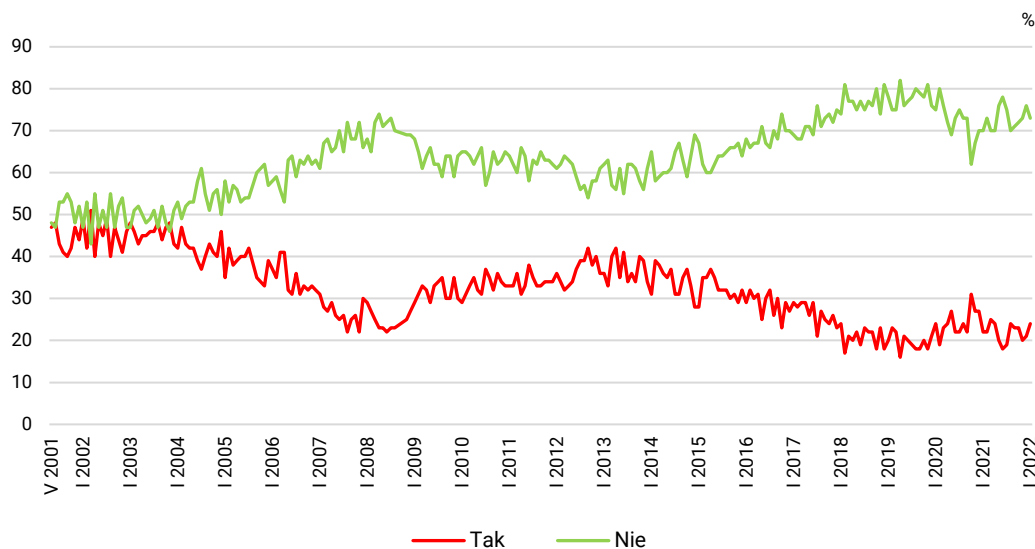
ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=633)

W porównaniu z poprzednim miesiącem wśród pracujących zarobkowo o 3 punkty procentowe wzrosły obawy o możliwość utraty pracy i o tyle samo zmniejszył się odsetek w większym lub mniejszym stopniu pewnych jej utrzymania.

CBOS

RYS. 6. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*

* Zsumowano odsetki odpowiedzi: „Bardzo poważnie się z tym liczę” i „Raczej tak” (Tak) oraz „Nie, to mało prawdopodobne” i „Raczej nie” (Nie). Pominęto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Uwaga: pytanie zadawano respondentom pracującym zarobkowo, łącznie z rolnikami i osobami pomagającymi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz pracującymi na własny rachunek poza rolnictwem

TABELA 4

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób pracujących zarobkowo* według terminów badań											
	2021											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	N=623	N=650	N=636	N=620	N=639	N=685	N=649	N=642	N=669	N=649	N=610	N=601
	w procentach											
Bardzo poważnie się z tym liczę	4	5	4	7	3	3	4	5	4	5	3	5
Raczej tak	18	17	21	17	17	15	15	19	19	18	17	16
Raczej nie	37	39	33	37	33	36	37	34	35	35	36	40
Nie, to mało prawdopodobne	33	34	37	33	43	42	38	35	36	37	37	36
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	8	5	5	6	3	4	6	6	5	6	7	3

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

Analizy wielozmiennowe wskazują, iż poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia zależy przede wszystkim od ocen aktualnej sytuacji w zakładzie pracy. Im lepiej jest ona oceniana, tym więcej przekonanych, że utrata obecnej pracy jest mało prawdopodobna (od 15% wśród oceniających ją źle do 46% wśród uważających ją za dobrą). Analogicznie, im gorsze oceny sytuacji w miejscu pracy, tym więcej badanych poważnie liczy się z możliwością jej utraty (od 2% wśród oceniających ją dobrze do 22% wśród oceniających ją źle).

TABELA 5

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?		
	Czy jest ona:		
	dobra	ani dobra, ani zła	zła
	procentowanie w kolumnach		
Bardzo poważnie się z tym liczę	2	5	22
Raczej tak	13	25	26
Raczej nie	38	42	32
Nie, to mało prawdopodobne	46	25	15
Trudno powiedzieć/Odmowa odpowiedzi	1	4	5

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin (N=633)

Pewność zatrudnienia i poczucie zagrożenia utratą pracy wyraźnie różnicuje też sektor własności. Ponadprzeciętnie często w tym miesiącu obawy (choć na ogół umiarkowane) o możliwość utraty obecnej pracy zgłaszają pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem oraz w spółkach właścicieli prywatnych i państwa (odpowiednio 7% i 3% z nich deklaruje, że bardzo poważnie się z tym liczy, a 21% i 27% raczej bierze to pod uwagę). Jednocześnie jedna trzecia z nich (po 33%) uważa utratę obecnej pracy za mało prawdopodobną. Najwięcej przekonanych, że utrata obecnej pracy jest mało prawdopodobna, znajdujemy natomiast wśród pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (43%) oraz instytucjach, urzędach lub zakładach całkowicie państwowych, samorządowych lub publicznych, w tym także jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa (39%). Warto też dodać, iż tym

razem żadna osoba pracująca w prywatnym gospodarstwie rolnym nie zadeklarowała, że bardzo poważnie liczy się z możliwością utraty obecnej pracy. Biorąc pod uwagę grupy zawodowe, warto zauważyć, iż także badani prowadzący własne gospodarstwa rolne wyróżniają się wysokim poziomem bezpieczeństwa utrzymania obecnej pracy, natomiast wśród prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą ponadprzeciętnie często wyrażane jest przekonanie, że utrata tego źródła utrzymania jest prawdopodobna (zob. tabelę aneksową 3).

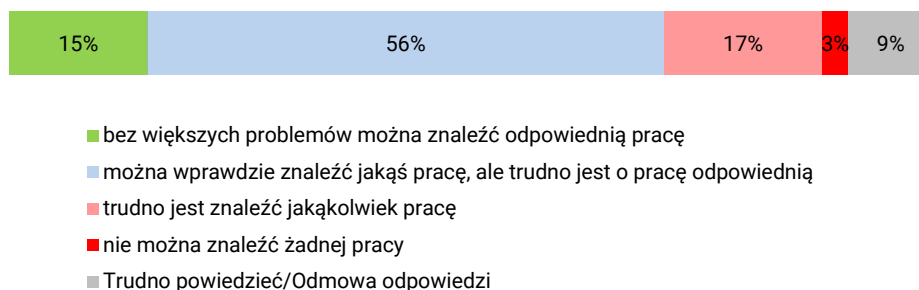
W porównaniu z poprzednim miesiącem³ wyraźnie spadło poczucie bezpieczeństwa utrzymania obecnej pracy wśród osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą oraz wśród badanych, dla których aktywność na rynku pracy stanowi uzupełnienie innych ról społecznych, tzn. pracujących zarobkowo studentów i pełnoletnich uczniów, emerytów oraz osób, których główną aktywnością jest prowadzenie własnego gospodarstwa domowego. Natomiast wśród rolników indywidualnych nastroje wyraźnie się poprawiły.

SYTUACJA NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY

W pierwszej połowie stycznia większość (56%) ogółu badanych wyraziła opinię, że w ich miejscowości lub okolicy można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią, natomiast znacznie mniejszą grupę (15%) stanowili przekonani, że bez większych problemów można tam znaleźć odpowiednią pracę. Wśród pozostałych najliczniejsi (17%) byli uważający, że trudno jest tam znaleźć jakąkolwiek pracę, natomiast trzech na stu pytanych (3%) stwierdziło, że w ich miejscowości lub jej okolicy nie można znaleźć żadnej pracy. Co jedenasty respondent (9%) uchylił się od jednoznacznej oceny sytuacji.

CBOS

RYS. 7. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

³ Por. przypis 2.

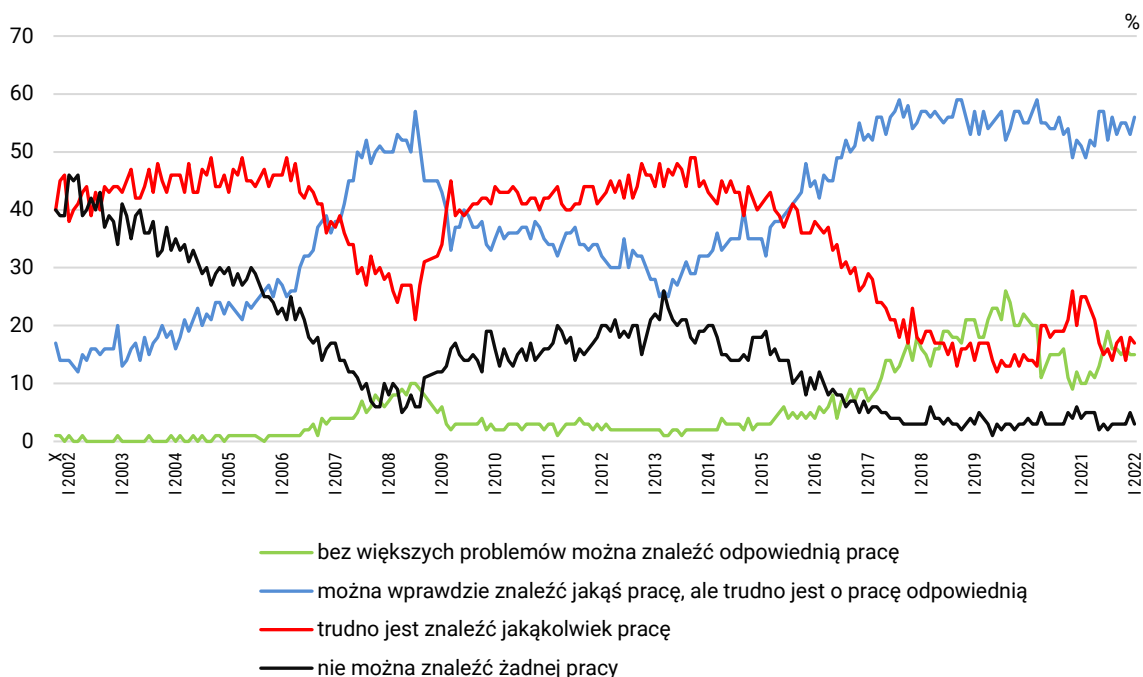
Od poprzedniego badania nieco poprawiły się oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy. O 3 punkty procentowe wzrósł odsetek badanych oceniających, że w ich miejscowości lub okolicy można znaleźć pracę, i o tyle samo ubyło ankietowanych dostrzegających, że w okolicy ich miejsca zamieszkania możliwości znalezienia pracy są znacząco ograniczone lub wręcz ich nie ma, przy czym z 5% do 3% spadł odsetek twierdzących, że nie można tam znaleźć żadnej pracy.

TABELA 6

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2021												2022
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	w procentach												
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	10	10	12	11	13	16	19	16	16	15	16	15	15
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	51	49	52	51	57	57	52	56	53	55	55	53	56
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	25	25	23	21	17	15	16	14	17	18	14	18	17
– nie można znaleźć żadnej pracy	4	5	5	5	2	3	2	3	3	3	3	5	3
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	10	10	9	12	11	9	11	11	11	9	12	10	9

CBOS

RYS. 8. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Opinie o lokalnych rynkach pracy niezmiennie wyraźnie różnicuje wielkość miejscowości, w której mieszkają badani. W pierwszej połowie stycznia, tak jak w poprzednich miesiącach, najgorzej oceniali ją mieszkańcy wsi i najmniejszych miast (do 19 999 ludności). Na trudności ze znalezieniem pracy lub całkowity brak takiej możliwości w miejscu zamieszkania lub okolicy wskazywało łącznie 29% mieszkańców miast liczących do 19 999 ludności, jednocześnie respondenci z najmniejszych miast rzadziej niż inni badani twierdzili, że można tam bez większych problemów znaleźć odpowiednią pracę (10%). Spośród mieszkańców wsi 21% twierdziło, że w ich miejscowości lub w okolicy trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę, a 6% uważało, że jest to w ogóle niemożliwe. Najlepiej sytuację na lokalnych rynkach pracy postrzegali mieszkańcy co najmniej półmilionowych miast, z których blisko dwie piąte (37%) wyraziło przekonanie, że w ich mieście lub okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę, a dodatkowo ponad połowa (52%) uważała, że można tam znaleźć pracę, choć trudno jest o tę odpowiednią. Żaden z badanych mieszkańców największych miast nie stwierdził, że nie ma tam w ogóle możliwości znalezienia pracy (zob. tabelę aneksową 4).

Styczniowe oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy wiążą się też z wiekiem, wykształceniem i płcią respondentów. Najmniej zorientowani są badani w wieku 65+, z których co piąty (20%) nie potrafił ocenić sytuacji na lokalnym rynku pracy. Wśród młodszych zwraca natomiast uwagę fakt, iż respondenci w wieku 18–34 lata rzadziej niż starsi wyrażali przekonanie, że w ich miejscu zamieszkania lub okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę (14% w grupie wiekowej 18–24 lata i 13% w grupie 25–34 lata). Ponadto osoby z grupy 18–24 lata, obok respondentów w wieku 65+, ponadprzeciętnie często twierdzili, że w okolicy ich miejsca zamieszkania trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę lub jest to praktycznie niemożliwe (odpowiednio 23% i 24%).

Najgorzej szanse na znalezienie pracy w okolicy swego miejsca zamieszkania ocenili badani najsłabiej wykształceni (z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym), z których co dziesiąty (10%) uważa, że jest to w ogóle niemożliwe, a co czwarty (25%) twierdzi, że trudno jest tam znaleźć jakąkolwiek pracę. Na przeciwnym biegunie znajdują się opinie osób z wyższym wykształceniem, z których 18% uważa, że na lokalnym rynku pracy bez problemów można znaleźć odpowiednią pracę, 65% twierdzi, że pracę można znaleźć, choć trudno jest o tę odpowiednią, a tylko co dziesiąty (10%) uważa, że możliwości jej znalezienia są znacząco utrudnione lub w ogóle ich nie ma. Mężczyźni znacznie częściej niż kobiety stwierdzali, że w ich miejscowości lub okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę (21% wobec 10%), natomiast kobiety wyraźnie częściej nie potrafiły ocenić sytuacji na lokalnym rynku pracy (12% wobec 6%).

W porównaniu z poprzednim miesiącem⁴ największą poprawę ocen sytuacji na lokalnych rynkach pracy odnotowaliśmy wśród mieszkańców najmniejszych miejscowości (wsi i miast do 19 999 ludności), ale wyraźnie poprawiły się też oceny sytuacji w największych miastach.

⁴ Por. przypis 2.

W porównaniu z pierwszą dekadą grudnia oceny aktualnej sytuacji w zakładach pracy praktycznie się nie zmieniły, natomiast minimalnie mniej optymistyczne są jej prognozy na nadchodzący rok, a wśród pracujących zarobkowo wzrosły obawy o możliwość utraty pracy.

Wśród ogółu badanych w porównaniu z poprzednim miesiącem nieco poprawiły się oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy. Przede wszystkim dotyczy to mieszkańców najmniejszych miejscowości – wsi i miast do 19 999 ludności, a więc tych grup, w których w grudniu nastąpiło największe pogorszenie ocen.

Opracowała

Barbara Badora

TABELA 1

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?				Liczba osób
		Czy jest ona:				
		dobra	ani dobra ani zła	zła	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		57	30	10	3	633
Płeć	Mężczyźni	59	26	12	3	351
	Kobiety	54	34	9	3	282
Wiek	18–24 lata	77	16	5	2	56
	25–34	54	30	11	5	150
	35–44	64	23	11	3	188
	45–54	46	39	13	1	135
	55–64	53	36	9	2	92
	65 lat i więcej	52	38	5	5	12
Miejsce zamieszkania	Wieś	56	29	12	3	263
	Miasto do 19 999	65	27	5	4	64
	20 000 – 99 999	53	33	12	2	136
	100 000 – 499 999	56	31	10	3	100
	500 000 i więcej mieszk.	63	27	7	4	70
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	54	37	9		29
	Zasadnicze zawodowe	59	27	11	2	135
	Średnie	57	30	11	1	233
	Wyższe	56	30	9	5	236
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	60	25	9	6	136
	Średni personel, technicy	56	38	3	2	40
	Pracownicy adm.-biurowi	55	36	8	1	81
	Pracownicy usług	56	34	6	4	85
	Robotnicy wykwalifikowani	66	24	9	1	149
	Robotnicy niewykwalifik.	63	12	22	2	38
	Rolnicy	36	44	20		47
	Pracujący na własny rach.	39	37	20	4	44
	Emeryci	48	12	18	22	6
	Renciści	53	47			2
	Uczniowie i studenci	100				3
	Gospodynie domowe i inni	38	62			4
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	49	35	10	5	159
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	68	23	9	1	104
	sekt. prywat. poza rolnict.	61	27	9	3	320
	prywatnym gosp. rolnym	34	43	23		50
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	28	47	25		31
	Od 1000 zł do 1499 zł	54	26	19	1	53
	Od 1500 zł do 1999 zł	56	33	7	4	79
	Od 2000 zł do 2999 zł	66	23	10	1	126
	3000 zł i więcej	62	27	7	4	148
Ocena własnych war. mater.	Złe	35	34	29	2	35
	Średnie	39	42	15	4	273
	Dobre	74	19	5	2	326
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	58	34	8		19
	Raz w tygodniu	63	25	9	2	196
	1–2 razy w miesiącu	58	28	12	2	78
	Kilka razy w roku	53	34	11	3	176
	W ogóle nie uczestniczy	56	29	11	4	141
Poglądy polityczne	Lewica	59	28	11	2	136
	Centrum	58	33	6	3	194
	Prawica	62	23	12	2	193
	Trudno powiedzieć	48	36	14	3	82

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:				Liczba osób
		poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		14	63	13	10	633
Płeć	Mężczyźni	14	63	13	9	351
	Kobiety	13	63	12	11	282
Wiek	18–24 lata	16	70	8	7	56
	25–34	15	67	8	10	150
	35–44	18	56	14	12	188
	45–54	7	65	18	10	135
	55–64	14	66	14	7	92
	65 lat i więcej	10	58	17	15	12
Miejsce zamieszkania	Wieś	12	62	14	11	263
	Miasto do 19 999	15	67	8	10	64
	20 000 – 99 999	14	63	11	11	136
	100 000 – 499 999	14	65	15	6	100
	500 000 i więcej mieszk.	20	59	14	7	70
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	19	63	18		29
	Zasadnicze zawodowe	12	66	9	12	135
	Średnie	16	61	13	11	233
	Wyższe	12	64	15	9	236
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	59	17	7	136
	Średni personel, technicy	15	81		4	40
	Pracownicy adm.-biurowi	11	73	8	9	81
	Pracownicy usług	14	60	10	15	85
	Robotnicy wykwalifikowani	12	73	6	9	149
	Robotnicy niewykwalifik.	22	58	17	3	38
	Rolnicy	9	52	26	13	47
	Pracujący na własny rach.	14	36	30	20	44
	Emeryci	20	27	18	35	6
	Renciści		100			2
	Uczniowie i studenci		100			3
	Gospodynie domowe i inni		38	30	32	4
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	10	69	13	8	159
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	12	72	7	10	104
	sekt. prywat. poza rolnict.	17	60	12	11	320
	prywatnym gosp. rolnym	8	52	28	12	50
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	3	75	20	2	31
	Od 1000 zł do 1499 zł	16	63	16	5	53
	Od 1500 zł do 1999 zł	10	67	8	15	79
	Od 2000 zł do 2999 zł	19	65	15	1	126
	3000 zł i więcej	21	57	15	7	148
Ocena własnych war. mater.	Złe		66	24	10	35
	Średnie	10	62	16	12	273
	Dobre	18	64	9	8	326
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	67	21	8	19
	Raz w tygodniu	11	66	12	11	196
	1–2 razy w miesiącu	20	57	12	10	78
	Kilka razy w roku	13	66	14	7	176
	W ogóle nie uczestniczy	18	62	12	8	141
Poglądy polityczne	Lewica	14	56	14	15	136
	Centrum	12	67	14	7	194
	Prawica	15	68	11	6	193
	Trudno powiedzieć	16	63	11	10	82

TABELA 3

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?					Liczba osób
		Bardzo poważnie się z tym liczę	Raczej tak	Raczej nie	Nie, to mało prawdopodobne	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		5	19	38	35	3	633
Płeć	Mężczyźni	4	18	37	38	3	351
	Kobiety	5	20	39	32	4	282
Wiek	18–24 lata	4	21	18	55	2	56
	25–34	9	19	34	34	5	150
	35–44	2	20	44	33	1	188
	45–54	7	24	38	26	6	135
	55–64	1	9	41	46	2	92
	65 lat i więcej		4	51	35	10	12
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	19	38	37	3	263
	Miasto do 19 999	1	24	34	42		64
	20 000 – 99 999	10	17	39	31	4	136
	100 000 – 499 999	3	19	44	29	5	100
	500 000 i więcej mieszk.	6	18	29	43	5	70
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne		23	44	32		29
	Zasadnicze zawodowe	4	16	44	33	3	135
	Średnie	6	21	33	36	3	233
	Wyższe	5	17	38	36	4	236
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	18	40	34	6	136
	Średni personel, technicy	4	3	42	51		40
	Pracownicy adm.-biurowi	10	22	33	33	2	81
	Pracownicy usług	2	27	37	31	4	85
	Robotnicy wykwalifikowani	5	17	37	40	0	149
	Robotnicy niewykwalifik.	5	27	47	21		38
	Rolnicy		3	48	43	6	47
	Pracujący na własny rach.	13	29	23	30	5	44
	Emeryci	18		27	33	22	6
	Renciści			53	47		2
	Uczniowie i studenci		69			31	3
	Gospodynie domowe i inni		30	32	38		4
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	12	41	39	5	159
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3	27	35	33	1	104
	sekt. prywat. poza rolnict.	7	21	36	33	3	320
	prywatnym gosp. rolnym		5	44	43	8	50
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	13	36	23	21	6	31
	Od 1000 zł do 1499 zł	9	9	50	32		53
	Od 1500 zł do 1999 zł	2	21	47	26	4	79
	Od 2000 zł do 2999 zł	3	20	36	39	1	126
	3000 zł i więcej	3	18	34	43	3	148
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	44	28	15	4	35
	Średnie	8	21	41	25	5	273
	Dobre	2	14	36	46	2	326
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	8	12	29	47	4	19
	Raz w tygodniu	1	11	48	38	2	196
	1–2 razy w miesiącu	3	21	48	24	4	78
	Kilka razy w roku	7	22	34	36	2	176
	W ogóle nie uczestniczy	7	24	26	40	4	141
Poglądy polityczne	Lewica	5	26	35	33	1	136
	Centrum	3	17	39	38	3	194
	Prawica	4	14	42	37	4	193
	Trudno powiedzieć	9	22	31	35	4	82

TABELA 4

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprowadzić znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		15	56	17	3	9	1135
Płeć	Mężczyźni	21	54	16	3	6	536
	Kobiety	10	57	18	3	12	599
Wiek	18–24 lata	14	60	22	1	3	113
	25–34	13	64	16	1	7	192
	35–44	19	59	17	1	4	221
	45–54	17	58	15	5	5	173
	55–64	16	54	15	3	11	186
	65 lat i więcej	11	45	19	5	20	249
Miejsce zamieszkania	Wieś	14	52	21	6	8	462
	Miasto do 19 999	10	49	28	1	11	128
	20 000 – 99 999	13	62	13	1	10	272
	100 000 – 499 999	13	63	13	0	11	176
	500 000 i więcej mieszk.	37	52	3		8	97
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	12	37	25	10	16	179
	Zasadnicze zawodowe	16	55	21	2	7	262
	Średnie	14	59	17	2	9	401
	Wyższe	18	65	9	1	7	292
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	25	63	6		6	137
	Średni personel, technicy	16	62	12	1	9	42
	Pracownicy adm.-biurowi	8	75	10		7	81
	Pracownicy usług	11	63	22		3	86
	Robotnicy wykwalifikowani	23	58	15	1	3	152
	Robotnicy niewykwalifik.	9	53	27	9	2	40
	Rolnicy	19	59	15	8		48
	Pracujący na własny rach.	29	46	13	3	9	44
	Bezrobotni	6	47	41	4	3	23
	Emeryci	11	47	19	4	19	297
	Renciści	16	47	15	8	15	38
	Uczniowie i studenci	9	56	31		4	61
	Gospodynie domowe i inni	9	52	21	5	13	85
	inst. państw., publicznej	13	62	14		11	159
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	16	69	10	1	4	104
Pracuje w:	sekt. prywat. poza rolnict.	22	59	14	2	3	320
	prywatnym gosp. rolnym	18	57	15	11		50
	Do 999 zł	13	55	22	9	1	73
	Od 1000 zł do 1499 zł	12	44	26	6	11	142
	Od 1500 zł do 1999 zł	11	62	15		12	200
Dochody na jedną osobę	Od 2000 zł do 2999 zł	13	61	17	2	7	206
	3000 zł i więcej	26	58	9		7	187
Ocena własnych war. mater.	Złe	7	50	20	13	11	78
	Średnie	10	57	21	2	10	542
	Dobre	22	55	13	2	8	514
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	25	52	11		12	51
	Raz w tygodniu	14	52	22	3	9	392
	1–2 razy w miesiącu	14	54	20	6	6	126
	Kilka razy w roku	16	62	12	3	8	278
	W ogóle nie uczestniczy	16	58	17		9	251
Poglądy polityczne	Lewica	13	54	26	1	6	225
	Centrum	16	58	14	2	10	317
	Prawica	19	57	11	4	9	378
	Trudno powiedzieć	8	51	24	4	12	171